

TORONTÁL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA UCCA 1. SZ. TELEFON-SZÁM 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA U. 1. SZÁM. TELEFONSZÁM 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTÁL VELIKI BECSKEREK.

**A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.**

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELELVRE 150 DIN, NEGYEDÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Beográdból jelentik, hogy a király a miniszterelnök előterjesztésére aláírta a központi sajtóiroda létesítéséről szóló törvényt.

Az Európa Press jelentése szerint, megindult a puhatóldzás arra nézve, hogy Ciril orosz nagyherceg Kira neví leányát nem adná-e férjhez Boris bolgár királyhoz.

Beográdból jelentik, hogy tegnap fejezték be a fővárosi népszámlálás adatainak összegyűjtését. A népszámlálás eredményeinek összegezésével május elsejére fognak elkészülni.

Afganisztánban ma kezdődik meg a döntő csata Aman Ullah és Habih Ullah hívei között Kabul birtokáért.

Budapestről jelentik, hogy a Pesti Hazai Múzeum körüli fiókjánál Balás Ferenc főtisztviselő 300 ezer pengős sikkasztása nyomára jutottak. Balás nyomtalanul elűnt Budapestről, tegnapi detektívek azonban kiderítették, hogy a lipómezei tébolydában tartózkodik.

Párizsból jelentik, hogy a magyar értékpapírokat hamisító Blumenstein bankárt 2 évi börtönre ítélték és a Magyarországnak okozott kár megtérítésére.

Tegnap érkezett meg autóján amerikai turnéjáról Budapestre Berkes Béla cigányprimás. Játszott Coolidge előtt, akinek a legjobban tetszett a „Csak egy kis lány” és Hoover előtt is, akinek kedvenc dala lett az „Érik a, érik a buzakalász”.

Budapestről jelentik, hogy a bizonyítványhamisítások miatt börtönben ülő Röser Ervin felesége tegnap vált el az urától.

TŐZSDE

Április 19.

MA 100 DINÁR:

Budapestben	10 — pengő
Zürichben	9 12 sv. frank
Berlinben	7 35 ar. márka
Bécsben	12 41 silling
Triesztben	33 57 lira
Prágában	58 70 cseh kor.
Newyorkban	1 69 dollár
Bukarestben	298 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 78, Olasz Bank 71.50, Nemzeti Bank 230.50, Pesti Hazai 201, Ganz-Danubius 116.50, Ganz-Villamos 84.50, Nasici 172.50, Délcukor 102.50.

A földmivelésügyi minisztérium eddigi tizenhét osztályát hatra redukálják.

Beograd, apr. 19.

Dr. Szrskity igazságügyminiszter kidolgozta és megállapította azokat az elveket, amelyeknek alapján a minisztériumok szervezetét kiépítik.

Az igazságügyminiszter főkeresete Zsivkovity miniszterelnököt, akivel megvitatta azokat az elveket, amelyek figyelembe vesznek az összes minisztériumokra vonatkozó szervezeti szabályzatok megalkotásánál.

A szabályrendeletek az összes minisztériumokra nézve egyöntetűek lesznek, kivéve a hadügyminisztériumot, minthogy annak különleges szervezete van.

Mértékadó helyről kijelentették, hogy a szabályrendeletek alapelvei a következők: Az állam legfelsőbb vezetéséről szóló törvény szellemében mindenütt leszállítják az egyes osztályok és alosztályok számát, ami az adminisztrációt leegyszerűsíti és meggyorsítja. Így például a földmivelésügyi minisztériumnak eddig 17 osztálya volt. A jövőben legfeljebb hat osztálya lesz.

A másik elv az, hogy az osztályok megszűntetésével és átszervezésével a tisztviselők egyáltalán nem veszhetnek sem illetményeket, sem rangot.

A szabályrendelet szerint, minden minisztériumban általános osztály, adminisztratív osztály és jogi osztály lesz.

A szabályrendelet fogja megállapítani az egyes minisztériumok tisztviselőinek a létszámát és kvalifikációját.

Két-három napon belül alá fogják írni a szabályrendeletet.

Április 29-én ül össze először az állami bíróság.

Beograd, apr. 19.

Az állami bíróság, amely 1929 január 8-ika óta létezik, április 29-én tartja meg első ülését.

A bírósághoz eddig 746 vádirat érkezett be. Ezek közül 349 amnesztia útján nyert elintézés, 160 ügyet rendes bíróság elé utaltak, alsőbb

foku hatóságoknak adtak ki 202 esetet a bizonyítás kiegészítésére, míg 30 esetben folyik a vizsgálat.

Az első ügy, amelyet az állami bíróság tárgyalni fog, Schmidt Gabriell zágربی lakos ügye, aki a december elsejei tüntetésekor fegyvert használt a rendőrség ellen.

Az agrárreform likvidálásáról szóló törvény elkészült.

Beograd, apr. 19.

Dr. Franges földmivelésügyi miniszter elkészítette az ország északi részének agrárreformlikvidálásáról szóló törvényt.

A törvény végleges megszöve-

gezése előtt azonban tegnap a földmivelésügyi miniszter az összes agrárszervezetek delegátusaival tanácskozást tartott, amelyen meghallgatta az ő véleményüket is az agrárreform likvidálásáról.

Forradalmi eszközökkel nem lehet engem eltávolítani — mondja De Rivera spanyol diktátor.

Madrid, apr. 19.

Primo de Rivera a barcellonai egyetem bezárásával kapcsolatban kijelentette hírlapírók előtt, hogy az egyetemek ellen a legszigorubb eljárásokat fogja alkalmazni mindaddig,

amíg az országban teljesen helyre nem áll a rend.

Őt forradalmi eszközökkel nem lehet helyéről eltávolítani — mondotta. Az ő uralma évekre biztosítva van.

Mi az oka a vajdasági magántőke drágaságának?

Becskekerek, apr. 19.

A Narodna Banka igazgatója, Radonity, aki tegnap az intézet becskerek-i fiókjának munkáját és működését vizsgálta felül, hírlapírók előtt a következőleg nyilatkozott:

A becskerek-i fiók revíziója alkalmával észrevettem, hogy nem ad oly mértékben hiteleket, mintahogy adhatna. Ennek az az oka, hogy a

vajdasági kereskedők nem szívesen adják üzleti váltóikat három aláírással.

A legnagyobb nehézség abban rejlik azonban, hogy a vajdasági bíróságok nem eléggé expeditívek. Ennek valószínűleg az az oka, hogy nincs elég kvalifikált személyzetük.

Erre vezethető vissza az, hogy a magántőke annyira drága a Vajdaságban.

A legvalószínűbb osztrák kancellárjelölt: Ender.

Bécs, apr. 19.

A legvalószínűbb kancellárjelölt Ender vorarlbergi tartományfőnök. Hírlapírók előtt Ender kijelentette, hogy csak abban az esetben vállalja a megbízatást, ha érvényesítheti a saját programját.

A többségi pártok körében Ender ezen kijelentése kinos feltűnést keltett.

A román képviselők se nagyon saorgalmasak.

Bukarest, apr. 19.

Tegnap a kámera megnyitásokor érdekes incidens játszódott le. A megnyitáskor ugyanis csak tizen-nyolc képviselő volt együtt, ezek közül tizenkettő magyar nemzetiségű, hat pedig román.

Amikor az elnök a megnyitó szavakat elmondotta, az egyik liberális képviselő odakiáltott neki: „Elnök ur, rekesse be az ülést, hiszen ez a magyar parlament!”

Románia nem engedhet a jóvátételi követeléséből.

Bukarest, apr. 19.

Mironescu külügyminiszter tegnap nyilatkozott a sajtó képviselői előtt a jóvátételi kérdés rendezésének jelenleg Párizsban folyó konferenciájáról.

Románia — mondotta Mironescu — nem egyezhetik bele abba, hogy jóvátételi követeléseit bármilyen formában leszállítsák. Annyira minimális már Románia részesedése, hogy ennek megcsonkításába semmi áron sem mehet bele.

Azért tartja fontosnak ezt már most előre leszögezni, hogy a szövetséges hatalmak tájékozódhassanak a kis szövetséges államok felfogásáról ezt a kérdést illetően.

Május tizenötödikéig be kell fizetni a második évnegyed adóját.

A becskerekéi állami adóhivatal felhívása.

Becskekerek, ápr. 19.

A becskerekéi állami adóhivatal tegnap hirdetményt bocsátott ki, amelyben felhívja a polgárságot, hogy

az új évnegyedre eső adóját haladéktalanul, de legkésőbb május 15-ikéig egyenlítsse ki.

A Vucskovity György inspektor aláírásával megjelent hirdetményben a becskerekéi állami adóhivatal főnöke felhívja az állami adóhivatal körzetébe tartozó adófizetőket, hogy az 1929-es év második évnegyedére eső házádot, kereseti adót, kamat- és járadékadót, vállalati adót, forgalmi adót (csak az általányszámokra vonatkozik) és a hadmentességi adót, legkésőbb május 15-ikéig fizessék be az illetékes adóhivatalnál.

Május 16-ikán megállapítják, hogy kik mulasztották el kötelezettségeik teljesítését és ezek ellen végrehajtást fognak vezetni.

A végrehajtás költségeivel (3%) és a hátralékos adó utáni késedelmi kamattal az adósokat terhelik meg.

Elszabadult a novakanjizsai Tisza-híd.

Hatalmas vihar tombolt a Tiszán, amely darabokra törte a híd egyes részeit.

Novakanjizsa, ápr. 19.

Tegnap reggel öt óra tájban

a novakanjizsai Tisza-híd, amely a Novakanjizsa és Sztáranjizsa közötti közlekedés lebonyolítására szolgál, irtózatosszerűen és roppán között elszabadult.

A kora hajnali órák óta tartó hatalmas vihar rendkívül megviselte a fahidat és a helyenként fél méter magasságra felcsapó hullámok négy hatalmas ponton előnttek. A pontonok súlyedni kezdtek és

rövid néhány perc múlva elmerültek a szokáttal erősen hullámzó folyóban.

A híd több részre szakadt és valóságos játékszere lett a mindinkább növekvő hullámoknak, amelyek mind messzebbre sodorták a hidról letört gerendákat és deszkázatot. A kritikus időpontban két sztáribecsei lakos tartózkodott a hidon, akik

csak életük kockáztatásával tudtak nagynehezen partot érni

és azonnal a rendőrségre siettek, ahol közölték a híd katasztrófáját az ügyeletes rendőrtisztviselővel. Sztáranjizsa város szükségmunkásokat küldött ki a híd megmentésére és a munkásoknak órákig tartó, megfeszített erővel folytatott munka árán sikerült is a híd épségben maradt részét a biztos pusztulástól megmenteni. Az erősen megrongált híd egyes részeit teljesen elsodorta a víz és a négy elsüllyedt ponton sem sikerült felszínre hozni és így

a közlekedés további lebonyolításáról szó sem lehet, amíg a híd hiányzó részeit nem pótolják.

A kár nagyságát pontosan még nem határozhatták meg, hozzávetőleges becslés szerint azonban az anyagi veszteség meghaladja a 20 ezer dinárt. Mindaddig, amíg a híd javítási munkálataival el nem készülnek,

a forgalmat kompjáratokkal bonyolítják le.

Gyászruhás nő járt a meszityi kolostorban

és azt hiszik, hogy személye összefüggésben van a gyilkossággal.

Vrsac, ápr. 19.

A Vrsac melletti Meszity község kolostorában történt gyilkosság rejtélye még nem nyert megoldást, a nyomozás egyelőre teljesen sötétben tapogatózik és ezért a csendőrségek most

új irányban kísérik meg a bűnügy felderítését.

A csendőrség újból kihallgatta a meszityi kolostor öreg cselédjét, aki az átelt izgalom hatása alatt napokig ágyban fekvő beteg volt és csak most tért annyira magához, hogy a történeteket összefüggően és értelmesen elmondhassa. A cseléd újabbi vallomásaiban elmesélte, hogy

mintegy két héttel korábban egy feketébe öltözött nő járt a kolostorban és minden bejelentés nélkül sora végigjárta a szerzetesek lakosztályait. Amikor a kolostorban figyelmessé lettek az idegen nőre, Koszity Teodoszije, a most tragikus véget ért szerzetes megkérdezte, hogy kit keres és mit kíván. A nő nagyon zavartan és gyanúsán viselkedett és azt válaszolta, hogy lakást keres. A cseléd annak a gyanújának adott kifejezést, hogy nincs kizárva, hogy a gyilkosság és a rejtélyes nő gyanus látogatása között összefüggés van és ezért a csendőrség most ebbe az új irányba is kiterjesztette a nyomozást.

Külön tartományi adó

a borra, sörre, pálinkára, a mozi és hangversenyjegyekre és a luxuseberekre.

Életbeléptek az új tartományi adónemek.

Becskekerek, ápr. 19.

A beogradí tartomány vezetősége, mint már jelezte a „Torontál”,

külön tartományi adót vetett ki a tartomány egész területére az italgyasztásra, a mozijegyekre, a biliárdra és az ebtartásra.

Az új adónemek bevezetéséről szóló szabályrendelet már megjelent a tartomány hivatalos lapjában és a napokban lépett életbe.

A tartományi fogyasztási adóról szóló szabályrendelet értelmében

a sör, a bor és a pálinka után kell tartományi fogyasztási adót fizetni, még pedig minden olyan ital után, amelyet a tartomány területén fogyasztanak, tekintet nélkül arra, hogy előállítás a tartomány területén történt, vagy azt máshonnan hozták be.

A sör hektolitere után 30 dinár, a bor hektolitere után 35 dinár és a pálinka hektolitere után fokozott (tehát a pálinka erőssége szerint) 5 dinár tartományi fogyasztási adót kell fizetni. A tartományi fogyasztási adó kiegyenlítése, az állami fogyasztási adó kiegyenlítésével egyidejűleg történik és ott, ahol állami fogyasztási adót nem fizetnek, az érdekeltek általánosságban fizetik a tartományi adót, amelyre a helység lakosságának lélekszáma szerint, külön külön állapítja meg az illetéket.

Ugyancsak a közelmúltban lépett életbe a mozijegyekre kivetett tartományi adó, amely

5 százalék a tartományban kiadott mozijegyekre.

Ott, ahol az állami jegyadón kívül községi (városi) jegyadó is van, a tartományi adó a községi adóval együtt nem lehet 12 százaléknál több. Mulatságoknál, hangversenyeknél kiadott jegyekre a tartományi illeték az állami adó 50 százaléka.

Minden biliárdasztal után a tartományi illeték évi 100 dinár.

A tartományi jegyadót és a biliárdadót az állami adóval egyidejűleg az illetékes pénzügyigazgatóság közegek hajtják be és minden hónap végén a tartományi pénzügyigazgatósággal számolnak el.

Külön tartományi adó van az ebekre,

mégpedig a luxuskutyákra 100 dinár, a vadászebekre pedig 20 dinár. A községi előjáróságok kötelesek a luxus- és vadászkutyák tulajdonosainak jegyzékét záros határidőn belül elkészíteni és a jegyzék alapján ellenőrizni azután az ebadó befizetését. A jegyzék alapján a tartományi pénzügyigazgatóság az esedékes ebadóval a községeket terheli meg, melyek az adót aztán behajtják a feleken.

Rendőrökutakakkal nyomoznak

a vrsacot rablógyilkosok után.

Vrsac, ápr. 15.

A vrsacit kettős rablógyilkosság ügyében a rendőrség még mindig nagy eréllyel folytatja a nyomozást és bizik benne, hogy a vakmerő rablógyilkosokat rövid időn belül kézrekerítheti.

Medzsihradszki Nikola dr. rendőrfőkapitány kérelmére Belaerkrváról rendőrökutakat küldtek és ezekkel kísérleteztek a tegnapi nap folyamán, a rendőrökutakkal való nyomozás eredményét azonban már nagyon kétséggé teszi az a körülmény, hogy a gyilkosság felfedezése óta eső esett és elmosta a nyomokat.

A rendőrség a vidéki csendőrségek bekapcsolásával eddig számos egyént letartóztatott, de az őrizetbevevett gyanúsítottak egyelőre valamennyien tagadnak. Málizsám községből letartóztatott több napszám-most, akik Winbauer Mihály vendéglős szőlőkertjében dolgoztak és őrizetbe vették a szőlőkert csőszét is, akinek baltáján gyanus foltokat találtak.

A város nem hitelez.

Azonnal ki kell fizetni a villany számlákat.

Becskekerek, ápr. 19.

A legutóbbi időben sűrűn előfordult, hogy a városi villanytelep számláit a felek nem egyenlítették ki a bemutatáskor és egyre halasztották tartozásuk kiegyenlítését. Ezen a helyzeten most gyökeres változást jelent a városi tanács legújabb határozata, amely véget vet a hitelezésnek.

A városi tanács a napokban tartott ülésén kimondta, hogy a jövőben a világiatási áramfogyasztási és az ipari áramfogyasztási díjakat a számla bemutatásakor azonnal kell kiegyenlíteni és

a villanytelepnek csak kivételes esetekben van joga nyolc napi haladékat engedélyezni.

abban az esetben, ha az áramfogyasztók a számlát bemutatásakor nem egyenlítik ki és a halasztást nem kapják meg, vagy a nyolc nap elteltével sem fizetik ki tartozásukat, a késedelmes fizetőt, illetve adóst kikapcsolják a villanyhálózatból.

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel értesítem egy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönséget, hogy Veliki Becskereken, a pénzügyi palotában 28 év óta fennálló kekmefestő és vegytisztító üzletemet 1929 május 1-től áthelyezem saját házámba,

Miletityeva ucca 27. szám

alá, ahol úgy mint eddig, elvállalok mindennemű kekmefestést, vegytisztítást, fehérneműmosást és vasalást a legszolidabb árak mellett.

A t. közönség további szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Özv. PIERRE JÁNOSNÉ

kekmefestő, vegytisztító, fehérneműmosó és vasaló-intézete.

682

Maga ácsolta a koporsóját és amikor elkészült vele, meghalt. Belaerkrvához közel fekvő birtokán épült kastélyában holtan találták Bittahovszki János földbirtokost, aki évek óta remeteéletet élt és sokszor hónapokig nem mutatkozott. Bittahovszki senkivel sem érintkezett és házat szigorúan elzárta az emberek elől. Nemrégiben maga ácsolta a koporsóját, amellyel csak a napokban készült el. A koporsó nem so-

káig várt a lakójára. Bittahovszki szívizélhűdés következtében a napokban meghalt.

Tanulói szemléltára meghalt egy tanár. A Száva melletti Bródban tegnap délelőtt az ottani reál gimnáziumban tartott órát Podhorszki Vladimir 27 éves tanár. Óra közben vérömlést kapott és még mielőtt segíthettek volna rajta, a tanteremben meghalt.

Április 19. péntek. Rk. és Prot.: Emma. Gör. kel.: Jelitim. Zsidó: Nizan 9. Napkelte 5 04, nyugta 18 56. A nap hossza 13 52 óra. Az év végéig még 256 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Szép, derült idő várható hőmérséklet emelkedéssel, néhány éjjel azonban még fagy, ooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Áthelyezés. Az építészeti minisztérium, amelyhez a postaügyek tartoznak, Popovity Dragoljubot, a belacrkvai posta főnökét hasonló minőségben a szkopljei első számú postahivatalhoz helyezte át.

Petőfi csodaszép költeménye, a „Faluvégén, kurta kocsmá” fog életre kelni a Közművelődési Egyesület vasárnap délutáni előadásán. A költeményt megjelentette, rendezte és Petőfi-dalokból összeállította Juhász Ferenc. Játsszák: Ágh Ilus, Spira Károly, Csányi Lajos, Kovács Pál, Vastagh Mihály, Árend Andor, Napholz Antal, ifj. Napholz Sándor, Bu Mihály és Groszhammer Béla. Ezenkívül a modern női típus kialakulásáról beszél dr. Vidor Imre, míg Borsodi Lajos: Nénemasszonyról mond néhány mulatságos kis megfigyelést. Tagok beléptidiját nem fizetnek, nemtagok belépődíja tíz dinár.

Egészségügyi razzia a vendéglőkben és a mészárszékekben. Dr. Dimitrijevitj Tihomir rendőrfőkapitány Zamurovity Arkadija városi állatorvossal átvizsgálta a napokban özvegy Klementics Ferencné, Glaug József, Hermann Ede, Borcseller János, Schneebacher Lajos és Hektor Mihály mészárszékét és az alkalmazottakat és megállapította, hogy a tisztasági követelményeknek eleget tettek-e és a húsrut frissen tartják-e. A rendőrfőkapitány a beszerzési és eladási árak iránt is érdeklődött, hogy megtudja, milyen százalékos haszonnal dolgoznak. A főkapitány utasította az egyes mészárosokat, hogy a tapasztalt hiányokat pótolják. — Másnap dr. Magyar Károly városi főorvossal végigjárta Grosz Márton, Lakatus Anka, Osztojity Gyóka, Rosulj Szevén, Gyukity Vászsa, Scheinring Gusztáv és Zekán Dusan vendéglőjét és a helyszínen utasítást adott a hiányok pótlására. Az ellenőrzést itt is egészségügyi szempontból végezték.

Fényképkiallítás Vrsacon. A vrsaci fotoklub fényképkiallítását vasárnap zárták le és kiosztották a díjakat. Az első díjat Radivoj Milorád (Vrsac) nyerte meg.

Budapesti terménytőzsde.

Április 18-iki zárlat.

Búza májusi	25 16 (25 15)
októberi	23 51 (26 53)
Tengeri májusi	27 26 (27 34)
juliusi	27 68 (27 71)

Irányzat alig tartott.

Csikágói terménytőzsde.

Április 18-iki zárlat.

Búza májusi	117 1/8 (119 1/8)
juliusi	121 — (123 —)
szeptemberi	123 3/4 (125 7/8)
Tengeri májusi	91 7/8 (93 3/8)
juliusi	95 1/8 (96 1/8)
szeptemberi	95 7/8 (97 —)
decemberi	87 1/8 (—)

Irányzat buzában csendes.

A császár csókja. (Filmbemutató az Orientben.) Pénteken és szombaton pergetik az Orientben Konrad Nagel és a szép Dolores Castello híres filmjét, a „Császár csókját”. Régen láttunk ilyen jó Napoieon-filmet. Nem az a sablonos, már agyonkoptatott filmtéma, hanem egy teljesen újszerű és eddig még nem látott szenzáció. Bár Napoleon csak a film utolsó jelenetében lép a színpadra, mégis minden körötte mozog. A ruhákra, dekorációkra óriásit áldozhattak, mert minden csodásan szép és korhű.

Vád alá helyezett szerkesztő. A becskerekai törvényszék vádta nácsa vád alá helyezte László B. Jenőt, a „Tükör” című hetilap szerkesztőjét és a fokozatos felelősség alapján Belényi Mihályt, a lapot előállító Gutenberg-nyomda bérnökét a „Tükör” 9-ik számában megjelent „Munkaidő beosztás, vagy jobb munkakihasználás” című cikke miatt.

Buvacsora. Az általános rossz gazdasági viszonyokra, valamint azokra a körülményekre való tekintettel, hogy a társadalmi adók, gyűjtések a közönséget némileg kimerítették, a volt burasztaltársaság még tavaly november óta, vagyis egy fél év óta nem tartott társasvacsorát; most azonban tudomására jutott, hogy az árvaház nagy inségben van, így a napokban szándékozik egy ilyen társasvacsorát rendezni s ez okból felkéri ugy a tagokat, mint azok barátjait, hogy a jelenkorán minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A Becskerek-beográdi hajójárat előkészületei. A beográdi „Naumovity” hajóstársaság Becskerek-beográdi közvetlen hajójáratát ügyben Jankovity Koszta, a borsági kereskedelmi és iparkamara elnöke, megkereste Beslity Nikolt, a folyammérnökség főnökét és megkérte, hogy engedélyezze a zsilipek éjjeli használatát és ezzel tegye lehetővé a közlekedés megindítását. Beslity inspektor kilátásba helyezte, hogy a fővárossal való összeköttetés megjavítását célzó közvetlen hajóösszeköttetés létrejöttét tőle telhető módon támogatni fogja. Hasonlóképpen megígérték támogatásukat a többi hatóságok is, amelyekhez Jankovity Koszta a terv elősegítése érdekében fordult, így hogy előreláthatólag a hajóközlekedés megindításának nem lesznek akadályai.

A Schwäbischer Sportklub Beogradban. Becskerek egyik legszimpatikusabb sportegyesülete, az SK Schwäbische, szombaton délután 4 órakor mutatkozik be a beográdi sportközönségnek a Jugoszlávija Sportklub stadionjában.

Ma már semmi sem biztos! Csak az az egy, hogy legerősebb, legszébb és legolcsóbb cipő a

„Az utolsó Verebély leány”-ban hosszú szünet után ismét látni fogjuk a színpadon K. Kovacsik Irmust, aki Gál Franci híres szerepét játsza. Ez a szerep teljesen az egyéniségére van szabva és kellemes megjelenésével, csengő hangjával, bizonytalannal újabb meghódítja Becskerek színházjáró közönségét. A többi szerepek szintén elsőrendű kezekben vannak. Jegyek hétfőtől kezdve Mangold Lipót főuccai üzletében kaphatók.

Hajái az árokban. Vrsac határában egy árokban találták Radu Aurél sókai (romániai) földművest. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg.

Folytatják a dr. Kleits-féle tárgyalást. A becskerekai törvényszék büntető tanácsa dr. Kleits János ismeretes ügyében május másodikán, csütörtökön délelőtt kilenc órakor folytatja a mult héten megszakított tárgyalást a törvényszéki épület első emeleti nagytermében, amikor is az utólag beidézett tanukat fogják kihallgatni.

Gépész és iűtővizsga Becskereken. Az Ispitna komisija za ložace i masiniste Velikibecskereken, a legközelebbi lokomobilűtői és gépkezelői vizsgát május hó 18-ikán tartja meg. A vizsgázni szándékozóknak május hó 13-ikán délelőtt kell jelentkezni a vizsgáztató-bizottságnál Velikibecskereken Obala Princeze Jelene 4. szám alatt (Inspekcijska parnih kotlova). Ugyanezen nap délutánján kezdődik a tanfolyam is. A vizsgázóknak a következő okmányokra van szükségük: születési anyakönyvi kivonat, erkölcsi bizonyítvány és a hat hónapi gyakorlatot igazoló bizonyítványra, hogy a gyakorlatot vizsgázott gépész mellett végezte. A bizonyítványt a géptulajdonos köteles kiállítani és a község által hitelesítendő.

Tánciskola-megnyitás. Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy berlini utamról visszaérkeztem és még egy táncanfolyamot tartok a Szrpszka Krunában, amely 1. hó 20-ikán, szombaton veszi kezdetét. Gyermeknek (4—11 évesig) 5 órától, felnőtteknek este fél 9 órától. A tanfolyam hat hétig tart. Tandij 80 dinár. — Minden vasár- és ünnepnap vendéglátás és est. Belépődij 6 dinár. Tisztelettel Mrksity Kariton.

Az Én Ujságom 6—10 éves gyermekek képes irodalmi lapja. Szerkeszti Gaál Mózes. Szébnél-szebb regények, mesék, versek, rengeteg játék, kézügyesség, tréfa, pályázat, rejtvények és szerkesztői üzenetek tartkítják a lapot. Előfizetési ára negyedévre 25 dinár. Az előfizetők 15 dinár kedvezményes áron szerezhetik meg az Én Ujságom Könyvei című regénysorozatot. Együttes előfizetési ára negyedévre 40 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrássy ut 16.

Vasárnapi sportprogram Becskereken. Vasárnap délután ismét két bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra az Obility-pályán. Délután 2 órakor a Zsak—Obility, 3 óra 45 perckor pedig a Kadima—VSK csapatai mérkőznek. Délelőtt ugyanezen egyesületek tartalékjai játszanak.

Sok idegen csodálta már Becskereken a Vilim Herzfeld-féle cipők szépségét és olcsóságát.

Olcsó utazás

Budapestre és vissza ugy az SHS. mint pedig a magyar vasutakon 1929. április 29-től május 13-ig.

Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 67 százalékos kedvezményrel, egyharmadában adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít — Ugyancsak fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak 50 százalékos és az SHS vasutak pedig csak a visszautazásnál 50 százalékos díjmérséklést engedélyeznek. A vizum nélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételére vonatkozó igazolványok a budapesti Nemzetközi Kiállítás alkalmából (1929 május 4—13.) adatnak ki és a kiállítás megtekintésére jogosítanak. Ezen igazolványok 40 dinár és portó beküldése ellenében a következő árusítókhoz nyelken kaphatók: Beograd: Magyar kir. Kereskedelmi Köpvi-selet Utazási Osztálya, Beograd. Palata Akadémiája, Jaksityeva u. 2., Putnik Utazási Iroda, Kolarcseva u. 1. — Szubotica: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank. Bács megyei Napló kiadóhivatala, Rádió Reklam Jugoszlávija, Pasityeva u. — Novivrbász: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmiéd Frigyes. — Bácskatorpola: Közgazdasági Bank. Bácskatorpai Takarékpénztár — Velikibecskerek: Kereskedelmi és Iparkamara, Takarékpénztár. — Szombor: Bácskai Gazdasági Egyesület, Kereskedők és Gyárosok Egyesülete. — Senta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör. — Velikakikinda: Centralna Stedionica. — Oszijek: Kereskedelmi kamara, Jugoszláv Bank — Csakovec: Horvát Általános Hitelbank, Hoffmann Elemér — Noviszád: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási Iroda, Merkurbank, Lusztig Bank. — Kula: Hitelbank — Odzsaci: Takarékpénztár. — Vrsac: Szalay Utazási Iroda, Deutsche-Gevarbe-Gesenshaft — Varazsdin: Horvát Általános Hitelbank. — Murszkaszubota: Ppekurmurska Banka. — Ada: Leszámitolóbank — Az apatini járás részére Berlekovich Sándor ujságíró, Apatin — Sztáribecsej: Népbank, Potiska Banka. — Novibecsej: Általános Hitelbank — Belacrkva: Trgovacko Udrusenje. — Pancsevo: Kereskedők Egyesülete, Népbank. — Szarajevó és Szkoplje: Kereskedelmi kamara Ezen árusítóhelyeken csak vizum nélküli utazásra és félárú vizum váltására jogosító (vasuti kedvezmény nélküli) igazolványok a 35 dináros árban az év egész folyamán át kaphatók 524

ALTERNÓ

A legjobb gramafón márkák
A legújabb slágerlemezek részletfizetésre

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P
Pénteken, ápr. 19-én 5, 7 és 9 órákor Szombaton, ápr. 20-án 5, 7 és 9 órákor

JÖN! JÖN! **A császár csókja.**
Lepecsételt ajkak. Napoleon öccsége, Jeremiás hercege az isteni Betsy szerelme. Hét felvonásban. Milliódolláros film!
VERSIEGELTE LIPPEN. Főszereplők: CONRAD NAGEL és DOLORES COSTELLO.

BALKÁN BIOSKOP Pénteken, ápr. 19-én 5 és fél 9 órákor

Jön! Jön! Közkívánatra! Csak két előadás!
Dolores del Río remeke: **KÖNIGSMARK.**
RAMONA. Kisérő műsorul a rendkívül mulattató RIFF és RAFF, MINT TŰZOLTÓK, 6 felvonásban.

Magyar Lányok, fiatal lányok ké-
pes irodalmi lapja. Szerkeszti Tut-
sek Anna. Szébbnél-szebb regények,
elbeszélések, versek, társadalmi és
ismeretterjesztő cikkeken kívül a
szerkesztői üzenetek tartják a la-
pot. A Magyar Lányok előfizetői 20
dinár kedvezményes áron szerzhet-
tik meg a Százszorszép Könyvek
című regénysorozatát. Együttes elő-
fizetési ára negyedévre 50 dinár.
Csak a Magyar Lányok előfizetési
ára negyedévre 30 dinár. Mutat-
ványszámot kívánatra ingyen küld
a kiadóhivatal: Budapest, IV., An-
drássy ut 16. Az előfizetési díjat a
Szubotici Általános Hitelbanknál
lévő számlánkra is be lehet fizetni.

1 dinár
Ezen utalványt a „Torontál”
előfizetői és olvasói
javára, vásárlásaiknál teljes
összegben beszámítják a
„Kedvezményes beszerzési
források” rovatában szereplő
kereskedők a fizetendő
összeg 5%-a erejéig.

1 dinár
Ezen utalványt a „Torontál”
előfizetői és olvasói
javára, vásárlásaiknál teljes
összegben beszámítják a
„Kedvezményes beszerzési
források” rovatában szereplő
kereskedők a fizetendő
összeg 5%-a erejéig.

Srpska prav. crkva opština u Vel. Bečkerek.

Broj 114/1929. 597

Objava dražbe.

Srpska prav. crkvena opština u
Vel. Bečkerek ovim raspisuje javnu
dražbu na jedan stan od tri sobe,
pedsoblja i dr. u zgradi na uglu
Karadjordjevog trga br. 796. na tri
godine, počev od 1. maja 1929. god.
Dražba će se održati 21. aprila 1929.
god. u 9 časova pre podne u crkv.
opštinskoj kancelariji.

Vel. Bečkerek, 11. apr. 1929. god.
Mita Petrov Ljubomir Djurić
perovodja. predsednik.

Gradonačelničko Zvanje Veliki
Bečkerek.

Broj 8791/1929. adm. X

Objava.

Izveštavaju se svi zainteresovani,
da gradska klanica ima na sto-
varištu prirodnog leđa, koji će se
prodavati po sledećoj ceni:

1. Za mesare, koji nose led ca
klanice, za 1 kgr. 0'25 Din.
2. Za druge gradane, koji nose
led ca gr. klanice, za 1 kgr. 0'35 Din.
3. Za mesare i druge gradane,
kojima se led dostavlja sa kolima
gr. klanice, za 1 kgr. 0'50 Din.

U Velikom Bečkerek, 11. aprila
1929. god.

Stefanović,
gradski načelnik.

Prima
makói vöröshagyma
legolcsóbb napiáron kapható
Udiczki Testvérek,
főucai üzletében. 630

Használt cséplőgarnitúrák,
traktorok, aratógépek, lakó-
házak, jutányos áron eladó.

EGY FÜSZERÜZLET
a város legforgalmasabb uccájában,
vslamint egy különbejáratu BUTO-
ROZOTT SZOBA, azonnal bérbeadó.
„EKONOMIJA” Nemanjina ucca 6. szám
(Mala Kaszina mellett). 624

Két jó állapotban lévő

üzemképes

teherautó

eladó

őzv. Guttman Jakabné és
Fiai cégnél. 615

Utas- forgalmunk

nagymérvű emelkedése el-
veink helyességét igazolta.
Elvünk olesón a legjobbat
nyújtani! E lap előfizetőinek
támogatását hálásan azzal
kivánjuk viszonzni, hogy
emelkedő kiadásaink dacára

20%-ot

adunk hatóságilag megállá-
pitott szobaárainkból.

10%-ot

olesó éttermi árainkból
(P 1'50-es menüt kivéve).

Semmi

kocsiköltsége nincsen, mert
szemben vagyunk a Keleti
pályaudvarral.

Park-Nagyszálloda,

BUDAPEST,

VIII., Baross tér 10. 90

S. A. Duse:

Dr. Smirno naplója.

Leo Carring, a híres svéd detektív
kalandjai. 27

— Köszönöm. E kérdéseket bá-
tor vagyok megcáfolni — válaszolta
kissé nyersen. — Remélem, bebi-
zonyíthatom önnek, hogy teljesen
eszemnél vagyok. De tudhatja ön is:
mily könnyen támad a gyanu. Már
maga az a körülmény, hogy ön is-
merte a meggyilkoltat, tegnap éppen
ugyanazon az álarcsobálon volt,
ahol Asta Dur volt vetélytársával
együtt megjelent, végül pedig ez a
váratlan összetalálkozás, midőn
Bollsnét akartuk kihallgatni...

— Óh, ezzel szemben én alibit
bizonyíthatok — vágtam közbe. —
A rendőrszem konstatálhatta,
hogy a köztünk lejátszódtó jelenet
félhárom előtt tíz perccel történt s
e perctől kezdve én a rendőrségen
tartózkodtam, addig, míg Bollsnét
be nem kísérték.

— Örülök, hogy így áll a dolog.
Egy rendőrség által bizonyított alibi
természetesen minden kétséget ki-
zár. Az igazat megvallva, én egyet-
len perccel nem gondoltam arra,
hogy önnek is van valami köze az
esethez. Másként állna azonban a
dolog, ha ön már előre tudott volna
arról a bizonyos levélről. Ez elég
ok lenne...

— A gyilkosságra?

— Azt nem, ellenben arra, hogy
birtokába jusson.

— Mismert volna könnyebb, ha
tudtam volna erről a levélről — ki-
áltottam. — Astánál jó pénzért min-

dent el lehetett érni. De alkotott
már magának véleményt az egész
rejtélyes esetről? Vagy még korai
a dolog?

— Egyáltalán nem! Már elég
adatot gyűjtöttem hozzá, hogy elkép-
zeljem a gyilkosság lefolyását.
Közölni azonban még semmit sem
közölhetek.

— Ezt tökéletesen megértem, bár
megvallom, engem nagyon érdekelt
volna a dolog. Én mint törvényszéki
orvostani szakértő már gyakran
szerepeltem bonyolult bűneseteknél
s mindig érdeklődéssel követtem
egy-egy szeniális detektív nyomo-
zását, aki a rendelkezésére álló pár
csekély nyomból kiindulva, bámu-
latos technikával s elmélettel dol-
gozott a gyilkos elfogatásáig. Én
mindenkor rendelkezésére állok;
talán önnek is hasznára tudnék
lenni.

Leo Carring elgondolkozott egy
pillanattal.

— Nos jó — válaszolta végre —
ez egyszer eltekintek elveimtől s ön
előtt nyílt kártyákkal játszom. Ön,
aki barátja volt az elhunytak s
amellett gyermekének atyja, csak
örömet érezhet, ha elesíjjuk a gyil-
kost?

— Természetesen. Arról pedig
biztosíthatom, hogy utasításait bár-
mikor pontosan fogom követni.

— Jó. Akkor menjen legelőször is
haza s aludjon egy pár órát. Azután
fogunk csak a munkához.

Sanderson és Fabian ebben a
percben léptek be.

— Egy s más dolgot már most
elárulhatok önnek — folytatta Car-
ring nyugodtan. — Például a követ-
kezőt: egy körülbelül százkilencven
centiméter magasságu férfit kell ke-
resnünk, nagy kezekkel, nagy lá-

bakkal; balkeze középső ujjá
hiányzik. Művelt, nagy lábón élő
férfi, aki nagy üzletkötésekkel fog-
lalkozik. Keresztneve Gotthardt,
vezetéknéve R.-rel kezdődik.

Mig Carring beszélt, a küszöbön
álló Fabianra tekintettem s észre-
vettem, hogy egyre növekvő cso-
dalattal figyeli a detektív szavait.
S midőn az teljesen körülírta
Gotthard R. alakját megdöbbenve
kiáltott fel:

— Az ördögbe! Önnek látnia kel-
lett ezt a férfit! Hisz ő toladott
be hozzánk a villába! Ön pontosan
leírta külsejét: hiányzik a bal kö-
zépső ujjá stb. Ugyanaz a hosszú,
elegáns fickó, akit ön festett le az
imént.

— Gotthard R. — szólalt meg
Sanderson. — Épp most jut eszem-
be, hogy a szomszédok egy fiatal
főnről beszélnek, akit Gotthard
Runestamnak hívnak s aki az utóbbi
időkben sokat járt Asta Durnál.

— Bravó! — kiáltotta a detektív.
Akkor nem lesz nehéz elcsipni. A
többi már a rendőrség dolga.

— Idővel majd csak kinyomozzuk.
— Ha önnek lennének, egyetlen
percig nem késlekednék vele —
felelte Carring.

— De honnan tudta oly pontosan
a személyleírását? — kérdeztem.

— Nem nagy dolog volt az egész.
A kalucsnikon G. R. monogramma
áll s a kéz, mely a hulla karján
hagyta nyomát, kétségkívül egy
nagy, magas férfi keze. Azonkívül
Asta Dur papirkosárja mellett, a
függöny szélénél, egy széttepett
levéltörödéket találtam, amelyen
már csak az aláírás volt látható:
„A te Gotthardod”. Egy másik töre-
déken ezt a pár sort olvastam:
„10.000 korona” s „holnap meg-

köt...”. Az a tény pedig, hogy a
levél aranymonogrammos, finom
papírra volt írva, bizonyítja a fel-
adó kedvező vagyoni viszonyait.

— Olyan egyszerűen mondja el
mindezeket, hogy így ha hallom,
egész természetesnek tűnik fel előt-
tem a dolog — mondta Fabian.

Carring nevetett. — Ebben az
esetben igaz van — felelte. — A
tények itt sült galambként repül-
tek a számba. De nem mindig ilyen
kedvezőek a körülmények.

— Azt hiszi, hogy Runestam a
gyilkos? — kérdeztem kíváncsian.

— Kedves doktor ur, ha ön velem
akar dolgozni, ezt a szót: „hinni”,
ki kell törölnie szótárából — felelte
a detektív komolyan. — Ilyen ese-
teknél én egyáltalán nem „hiszek”
semmit. Ami Runestamot illeti, csak
annyit állapítottam meg, hogy ma
éjjel ő is a konyhában volt s ott
levetette sárcipőit. Hogy ő minő
szerepet játszott ebben a drámában,
azt nem tudom megmondani, mig
meg nem vizsgáltam ezt az órát,
nem beszéltem Asta Dur cselédjével
s mig Runestam urat személyesen
nem ismerem. Ami őt illeti, ha nem
is ő volt a gyilkos, olvasni fog az
esetről a lapokban s nem fog többé
előjönni a villába. Ha ő a tettes, lehet,
hogy ostobának tettei magát s ár-
tatlan képpel jelentkezik a rendőr-
ségen.

— Más szóval: akár jelentkezik,
akár nem, mindenesetre gyanus
személy — szóltam közbe.

— Ugy van s ha én rendőriel-
ügyelő lennék, nem várnék, mig
magától jelentkezik, hanem rögtön
kiadnám az elfogatási parancsot.

Sanderson megfogadta a tanácsát
s azonnal elküldte a jelen levő két
detektívet. (Folytatjuk.)